

XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH TIỂU HỌC

BUILDING EDUCATION ENVIRONMENT ORIENTED TO DEVELOP COMPETENCIES FOR PRIMARY SCHOOL PUPILS

TRẦN THỊ NGỌC HIẾU

Nghiên cứu sinh Trường Đại học Sư phạm Thành phố Hồ Chí Minh, Trường Tiểu học Phan Đăng Lưu, ngochieu77b@gmail.com

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p>Ngày nhận: 01/12/2020 Ngày nhận lại: 13/12/2020 Duyệt đăng: 25/3/2021 Mã số: TCKH-S01T3-B11-2021 ISSN: 2354 – 0788</p> <p>Từ khóa: <i>môi trường dạy học, giáo dục tiểu học, dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.</i></p> <p>Key words: <i>education environment, primary school education, teaching oriented to develop students' competencies.</i></p>	<p><i>Bài viết trình bày những yêu cầu của môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh tiểu học. Đồng thời, căn cứ vào thực trạng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh tiểu học ở Thành phố Hồ Chí Minh, bài viết đề xuất 04 biện pháp nhằm xây dựng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh tiểu học.</i></p> <p>ABSTRACT <i>This article presents requirements of the education environment oriented to develop primary school students' competencies. At the same time, based on the current education environment oriented to develop primary school students' competencies in Ho Chi Minh City, the article proposes four measures to build an education environment oriented to develop primary school students' competencies.</i></p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong những năm qua, thế giới và Việt Nam đã có những biến đổi sâu sắc và mạnh mẽ trên mọi khía cạnh: văn hóa - kinh tế - chính trị - xã hội. Đổi mới giáo dục đã và đang trở thành nhu cầu cấp thiết và mang tính toàn cầu. Theo tinh thần của Nghị quyết số 29/NQ-TW, ngành giáo dục đã và đang thực hiện nhiều biện pháp để đạt được mục tiêu “chuyển từ mục tiêu truyền thụ kiến thức sang hình thành phẩm chất và năng lực cho người học” [2]. Hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh là hoạt động được diễn ra với mục tiêu rõ ràng, có nội dung, do các chủ thể thực hiện đó là thầy và

trò, với những phương pháp và phương tiện nhất định. Hoạt động dạy (chủ đạo) và hoạt động học (tự giác, tích cực, chủ động) có mối quan hệ tương tác, diễn ra trong môi trường dạy học được xác định, tạo điều kiện hỗ trợ hoạt động dạy học đạt mục tiêu, 3 thành tố này có mối quan hệ biện chứng, chặt chẽ với nhau. Môi trường dạy học là điều kiện, cơ sở để hoạt động dạy và hoạt động diễn ra và phát triển. Khi chuyển sang dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh, môi trường dạy học cần có những thay đổi và yêu cầu nhất định để tạo môi trường tốt nhất cho học sinh phát triển năng lực.

2. NHỮNG YÊU CẦU ĐỐI VỚI MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH

2.1. Điều kiện cơ sở vật chất của nhà trường (sách giáo khoa, phòng học, thiết bị dạy học) hỗ trợ việc thực hiện hoạt động đổi mới phương pháp dạy học

Cơ sở vật chất và thiết bị dạy học là tập hợp những đối tượng vật chất mà giáo viên sử dụng với tư cách là phương tiện để điều khiển hoạt động nhận thức của học sinh. Nhờ có thiết bị dạy học mà học sinh có thể tiếp thu được tri thức. Thiết bị dạy học giúp học sinh hiểu rõ, hiểu sâu từ ngữ và những khái niệm trừu tượng. Đó là hệ thống tranh ảnh, mô hình, mẫu vật.... Tiêu chuẩn cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học tại trường tiểu học được quy định tại Điều 4, Điều 5 của Quy định tiêu chuẩn đánh giá chất lượng giáo dục và quy trình, chu kỳ kiểm định chất lượng giáo dục đối với trường tiểu học, ban hành kèm theo Thông tư 17/2018/TT-BGDĐT.

2.2. Điều kiện tài chính của nhà trường hỗ trợ việc thực hiện hoạt động đổi mới hình thức dạy học

Điều kiện tài chính của nhà trường đóng vai trò là “chất xúc tác” giúp hoạt động dạy học diễn ra thuận lợi, đạt được mục tiêu giáo dục. Nhà trường cần có nguồn kinh phí để tổ chức các hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh và cho học sinh thực hành các công việc thực tiễn. Đây là yếu tố tác động mạnh đến hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Xét theo nguồn lực thì cơ sở vật chất, tài chính, phương tiện, thiết bị dạy học có ảnh hưởng tích cực đến hiệu quả hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Nếu cả hai nhóm đối tượng trên cùng tác động tích cực đến hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh thì đây chính là sự tác động rất toàn diện và hiệu quả mà nó tạo ra thật to lớn đối với sự phát triển năng lực học sinh.

2.3. Sự phối hợp với lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, hỗ trợ việc xây dựng động cơ học tập đúng đắn và khả năng bồi dưỡng phương pháp tự học cho học sinh

Sự phối hợp với lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường hỗ trợ tốt việc xây dựng động cơ học tập đúng đắn và khả năng bồi dưỡng phương pháp tự học cho học sinh qua các hoạt động học trên lớp, sinh hoạt ngoại khóa và học tập ở nhà. Gia đình, nhà trường luôn được coi là những nhân tố quan trọng trong việc giáo dục học sinh, nếu có sự phối hợp chặt chẽ thì sẽ góp phần phát triển hết năng lực của học sinh.

2.4. Xây dựng môi trường an toàn, lành mạnh phục vụ cho việc dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh

Môi trường dạy học an toàn, lành mạnh là môi trường mà nơi giáo viên giảng dạy và học sinh được học tập trong điều kiện đảm bảo an toàn về cơ sở vật chất; tài liệu, học liệu sử dụng để giảng dạy phù hợp với mục tiêu, nội dung chương trình giáo dục, bảo đảm tính khoa học, chính xác, tính sư phạm, tính nhân văn và tính thẩm mỹ. Học sinh được tham gia các hoạt động vui chơi, giải trí, văn hóa, nghệ thuật, thể dục, thể thao phù hợp với độ tuổi, đặc điểm sinh lý, tâm lý đối với các thành viên trong cơ sở giáo dục. Học sinh được trang bị kiến thức, kỹ năng về phòng, chống xâm hại trẻ em, bạo lực học đường, nhà trường không bị ảnh hưởng xấu của các loại hình kinh doanh, dịch vụ xung quanh...

2.5. Môi trường học tập thân thiện, cởi mở giúp giáo viên cảm thấy thoải mái, an tâm dạy và học sinh cảm thấy vui vẻ khi tham gia học tập

Môi trường dạy học thân thiện, cởi mở không chỉ giúp giáo viên tham gia giảng dạy tốt phát huy hết năng lực giảng dạy mà bản thân học sinh cũng được phát huy tiềm năng và khơi dậy sự sáng tạo và có lối sống tốt đẹp. Việc xây dựng bầu không khí học tập thân thiện, cởi mở sẽ giúp giáo viên cảm thấy thoải mái, an tâm dạy và học sinh cảm thấy vui vẻ khi tham gia học tập, mang lại hiệu quả giáo dục tốt nhất.

3. THỰC TRẠNG MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH

Để đánh giá thực trạng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh, tác giả bài viết đã chọn ngẫu nhiên các khách thể nghiên cứu từ 15 trường của 15 đơn vị, trong đó có 10 đơn vị thuộc nội thành và 05 đơn vị thuộc ngoại thành của Thành phố Hồ Chí Minh (762

khách thể tham gia điều tra khảo sát định lượng; 15 khách thể tham gia điều tra khảo sát định lượng). Thang đo 5 mức độ và được xếp hạng theo mức: rất tốt (4,2-5,0); tốt (3,4-4,2); khá (2,6-3,4); trung bình (1,8-2,6); yếu (1,0-1,8). Thực trạng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh được đánh giá trên 5 yêu cầu, thể hiện trong bảng 1 như sau:

Bảng 1. Thực trạng môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh

Mã	CBQL		GV		ĐLC	ĐTBC
	ĐTBC	ĐLC	ĐTBC	ĐLC		
Điều kiện cơ sở vật chất của Nhà trường (sách giáo khoa, phòng học, thiết bị dạy học) hỗ trợ việc thực hiện hoạt động đổi mới phương pháp dạy học	3,757	0,808	3,656	0,862	0,100	3,681
Điều kiện tài chính của Nhà trường hỗ trợ việc thực hiện hoạt động đổi mới hình thức dạy học	3,587	0,916	3,503	0,980	0,085	3,524
Sự phối hợp với lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, hỗ trợ việc xây dựng động cơ học tập đúng đắn và khả năng bồi dưỡng phương pháp tự học cho học sinh	3,323	1,179	3,260	1,142	0,063	3,276
Môi trường an toàn, lành mạnh phục vụ cho việc dạy học	3,476	1,201	3,354	1,186	0,122	3,385
Môi trường học tập thân thiện, cởi mở giúp giáo viên cảm thấy thoải mái, an tâm dạy và học sinh cảm thấy vui vẻ khi tham gia học tập	3,698	1,129	3,627	1,133	0,072	3,644

Ghi chú: CBQL: cán bộ quản lý; GV: giáo viên; ĐTBC: điểm trung bình; ĐLC: độ lệch chuẩn; ĐTBC: điểm trung bình chung

3/5 tiêu chí có ĐTBC > 3,4, tương ứng với mức xếp hạng “tốt”. Hai tiêu chí có ĐTBC thấp nhất, tương ứng với mức xếp hạng “khá”, đó là: tiêu chí về “Sự phối hợp với lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, hỗ trợ việc xây dựng động cơ học tập đúng đắn và khả năng bồi dưỡng phương pháp tự học cho học sinh” có ĐTBC = 3,276 điểm; tiêu chí về “môi trường an toàn, lành mạnh phục vụ cho việc dạy học” có ĐTBC = 3,385 điểm. Thực hiện phỏng vấn sâu, nghiên cứu thu được một số ý kiến như sau: “để tạo môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng

lực học sinh, nhà trường cần tổ chức các cuộc thi làm đồ dùng dạy học, thiết kế bài giảng E-Learning phát huy trí tuệ tập thể, dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Cần quản lý hệ thống cảnh quan, hệ thống trường lớp, phòng thí nghiệm, sân bãi, các phương tiện, trang thiết bị đáp ứng công tác dạy học hướng đến phát triển năng lực học sinh tiểu học” (phỏng vấn sâu cán bộ quản lý); “để có môi trường dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh thì bản thân mỗi giáo viên cần chuẩn bị tốt về phương pháp đối với các giờ thực hành để đảm bảo yêu

cầu nên kỹ năng thực hành, vận dụng kiến thức và thực tiễn, nâng cao hứng thú cho học sinh. Tích cực vận dụng công nghệ thông tin trong dạy học” (phỏng vấn sâu giáo viên).

4. ĐỀ XUẤT MỘT SỐ BIỆN PHÁP XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG DẠY HỌC THEO ĐỊNH HƯỚNG PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC HỌC SINH

4.1. Đầu tư về cơ sở vật chất, phương tiện phục vụ cho hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh

Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất và thiết bị dạy học đảm bảo điều kiện phục vụ cho công tác đổi mới hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Nhà trường quan tâm và tăng cường trong công tác đầu tư, bảo quản và sử dụng hợp lý trang thiết bị dạy học. Đảm bảo kinh phí duy trì bảo dưỡng cơ sở vật chất, đồ dùng dạy học đáp ứng yêu cầu số lượng và chất lượng. Kiểm tra tu bổ, sửa chữa và mua sắm thường xuyên các trang thiết bị dạy học đủ về số lượng đáp ứng các yêu cầu về tính sư phạm, tính kinh tế, kỹ thuật cho mọi hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Hiệu trưởng lập kế hoạch khảo sát, xác định điều kiện cơ sở vật chất nhà trường. Tổ chức, chỉ đạo các bộ phận trong nhà trường, chỉ đạo tổ chuyên môn, bộ phận thiết bị dạy học thực hiện quy hoạch, sắp xếp lại trang thiết bị dạy học, đảm bảo yêu cầu cho hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Hiệu trưởng huy động kinh phí từ các lực lượng trong và ngoài nhà trường để trang bị, mua mới thiết bị dạy học, phát triển trang thiết bị đáp ứng nhu cầu trong hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh và nhu cầu trải nghiệm nâng cao năng lực học sinh. Xây dựng kế hoạch tổ chức chuyên đề, hội thảo theo những chủ đề về sử dụng, đảm bảo các thiết bị dạy học đáp ứng yêu cầu trong hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Tổ chức phát động phong trào phát triển thiết bị dạy học truyền thống và hiện đại theo hướng đơn giản,

sáng tạo trong toàn trường, cũng như xây dựng hệ thống các văn bản, quy định về bảo dưỡng, sử dụng các thiết bị dạy học.

4.2. rà soát và cải thiện các điều kiện môi trường dạy học, xây dựng môi trường học tập an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường, tạo điều kiện thuận tiện cho học sinh và giáo viên

Hiệu trưởng nhà trường phối hợp khảo sát điều kiện cơ sở vật chất, thiết bị dạy học của trường, so sánh với nhu cầu sử dụng đáp ứng mục tiêu dạy học và mục tiêu đổi mới hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh, lập kế hoạch mua sắm từ nguồn kinh phí hỗ trợ. Hiệu trưởng cần phân công cho phó hiệu trưởng có trách nhiệm theo dõi tiến độ thực hiện kế hoạch và đề xuất với hiệu trưởng những vấn đề phát sinh, sửa chữa trong quá trình thực hiện chỉ đạo phối hợp với các tổ chức, các đoàn thể, cũng như tổ chuyên môn, tăng cường giáo dục ý thức bảo quản tài sản của nhà trường. Nhà trường cần thống kê và đánh giá thiết bị dạy học cũ đã trang bị và thiết bị dạy học mua mới, tự làm mới để kịp bổ sung thay thế những thiết bị hư hỏng đáp ứng mục tiêu dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh.

Theo Nghị định 80/2017/NĐ-CP ngày 17/7/2017 quy định về an toàn, lành mạnh, thân thiện và phòng chống học đường cho thấy ngành giáo dục rất quan tâm về môi trường dạy học. Vì vậy, xây dựng môi trường học tập an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường, tạo điều kiện thuận tiện cho học sinh và giáo viên là một trong những yếu tố tạo nên chất lượng của hoạt động dạy học, môi trường dạy học được xem là toàn bộ các điều kiện về vật chất và tinh thần nhằm hướng đến việc thực hiện mục tiêu giáo dục. Môi trường dạy học giúp cho hoạt động dạy của giáo viên và hoạt động học của học sinh được phát triển. Để xây dựng môi trường học tập an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường, tạo điều kiện thuận tiện cho học sinh và giáo viên đảm bảo sự

hứng thú trong công việc. Thông qua các việc cụ thể như:

Xây dựng và triển khai kế hoạch về việc xây dựng môi trường dạy học an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường trong trường học tới toàn thể cán bộ giáo viên, nhân viên và người lao động;

Chuẩn bị các điều kiện về cơ sở vật chất để xây dựng môi trường dạy học an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường trong trường học. Làm bảng biểu, khẩu hiệu, tranh tuyên truyền về các nội dung;

Phối hợp với các ban ngành đoàn thể để thực hiện tốt việc xây dựng môi trường dạy học an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường trong trường học một cách có hiệu quả;

Thường xuyên kiểm tra môi trường dạy học, cách thức thực hiện các quy định đối với cán bộ giáo viên. Đưa ra các biện pháp tích cực để chỉnh sửa sau các lần kiểm tra, góp ý. Chủ động trực tiếp mở ra các cuộc thi về văn nghệ, thể thao giữa các khối lớp, các đơn vị bạn... tạo môi trường lành mạnh, vui tươi.

4.3. Xây dựng môi trường tạo điều kiện cho học sinh tự tin thể hiện, được thách thức, khẳng định bản thân, được tương tác, trải nghiệm... và được tiếp thu cái mới (kiến thức, thái độ, kỹ năng...)

Việc xây dựng môi trường tạo điều kiện cho học sinh tự tin thể hiện, được thách thức, khẳng định bản thân, được tương tác, trải nghiệm... và được tiếp thu cái mới (kiến thức, thái độ, kỹ năng...) cần được quan tâm qua việc đặt ra mục tiêu đánh giá được sự tiến bộ của người học trong quá trình học tập. Việc xác minh chính xác, tường minh mục tiêu bài học, giúp người học có cách tự đánh giá sự tiến bộ của bản thân trong quá trình học tập và tự tổ chức quá trình học tập của bản thân theo một định hướng rõ ràng. Có mục tiêu rõ ràng trước mặt, người học biết lựa chọn các hoạt động dẫn tới thành công. Tạo điều kiện cho học sinh tự tin thể hiện, nhà

quản lý giáo dục và giáo viên cần quan tâm đến 3 câu hỏi: người học phải làm được gì? làm được trong điều kiện nào? bằng cách nào? làm được với mức độ ra sao? bản thân người giáo viên trong quá trình giảng dạy cần giúp học sinh tự tin thể hiện, được thách thức, khẳng định bản thân, được tương tác, trải nghiệm... và được tiếp thu cái mới dựa trên kiến thức, thái độ, kỹ năng trong mỗi bài học.

4.4. Xây dựng chế độ khen thưởng đối với những giáo viên có những thành tích trong hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực của học sinh

Kết hợp với công đoàn phát động các đợt thi đua theo chủ đề với các nội dung thi đua cụ thể: thi đua dạy tốt và học tốt nhằm khuyến khích giáo viên đầu tư vào việc dạy học và thu hút học sinh vào học tập và các hoạt động vui chơi giải trí bổ ích. Thông qua các đợt thi đua, hiệu trưởng thường xuyên động viên hoạt động dạy học của giáo viên theo định hướng phát triển năng lực học sinh và động viên tinh thần học tập của học sinh bằng các hình thức khen thưởng. Xây dựng chế độ khen thưởng đối với những giáo viên có những thành tích trong hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực của học sinh ở trường tiểu học. Có những chế độ khen thưởng phù hợp nhằm động viên, khen thưởng đối với giáo viên có ý nghĩa và động lực cao. Vì vậy, cần đặt ra các tiêu chuẩn khen thưởng với nhiều mức độ và nhiều hình thức khen thưởng rộng rãi, tiến hành thường xuyên định kỳ tuần, tháng, học kỳ, cuối năm, khen ở lớp, ở trường, đồng thời cần hết sức chú ý nêu gương và xây dựng những điển hình dạy học tốt.

Hiệu trưởng cần thường xuyên động viên khích lệ nhu cầu được cống hiến, được khẳng định bản thân của giáo viên, khích lệ sự sáng tạo trong hoạt động của họ, xây dựng một môi trường sư phạm thân thiết và tin cậy, làm cho giáo viên tin tưởng cảm thấy bản thân mình được tôn trọng, được khẳng định và được tự do trong đổi mới hoạt động dạy học, làm cho giáo

viên thấy rõ sự quan tâm bằng những chính sách hỗ trợ học phí và thời gian học tập nâng cao trình độ chuyên môn. Đi đôi với công tác khen thưởng, hiệu trưởng cần chú ý đề ra những biện pháp thích đáng đối với các giáo viên thiếu tinh thần trách nhiệm, không tích cực đổi mới hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực học sinh. Trong việc xây dựng chế độ khen thưởng đối với những giáo viên có những thành tích trong thực hiện hoạt động dạy học theo định hướng phát triển năng lực của học sinh ở trường tiểu học, hiệu trưởng cần quan tâm đến kiểm tra là một khâu không thể thiếu và rất quan trọng trong công tác quản lý giúp cho hiệu trưởng đánh giá đúng thực trạng trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của giáo viên. Hiệu trưởng cần lên kế hoạch kiểm tra chuyên môn của giáo viên đột xuất và định kì, kiểm tra tay nghề của giáo viên qua các

tiết dự giờ, rút kinh nghiệm sau mỗi lần kiểm tra, động viên khen thưởng đúng mức những giáo viên dạy tốt, đồng thời phân tích những vấn đề tồn tại, tư vấn giúp đỡ giáo viên khắc phục, sửa chữa, lưu hồ sơ để có cơ sở cho lần kiểm tra sau.

Tóm lại, môi trường dạy học tác động trực tiếp tới quá trình hình thành phát triển nhân cách của người học nhằm đạt được các mục tiêu giáo dục đặt ra. Quản lý môi trường dạy học cần phải đảm bảo an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường. Cần tăng cường sự phối hợp với lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường, hỗ trợ việc xây dựng động cơ học tập đúng đắn và khả năng bồi dưỡng phương pháp tự học cho học sinh. Đó những biện pháp cần tập trung ưu tiên trong giai đoạn hiện nay để nâng cao chất lượng môi trường dạy học phát triển năng lực học sinh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Dương Trần Bình (2016), *Quản lý hoạt động dạy học ở trường tiểu học tại Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục*. Luận án Tiến sĩ, Viện khoa học giáo dục Việt Nam.
- [2] Đảng Cộng sản Việt Nam (2013), *NQ 29/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục Việt Nam*.
- [3] Đặng Thành Hưng (2012), *Năng lực và giáo dục theo tiếp cận năng lực*, *Tạp chí Quản lý giáo dục*, số 43, tháng 12/2012.
- [4] Đặng Quốc Bảo, Nguyễn Quốc Chí, Nguyễn Thị Mỹ Lộc, Nguyễn Quang Kính, Phạm Đỗ Nhật Tiến (2007), *Cẩm nang nâng cao năng lực quản lý nhà trường*, Nxb. Chính trị Quốc gia.
- [5] Đặng Huỳnh Mai (2006), *Một số vấn đề đổi mới quản lý Giáo dục tiểu học vì sự phát triển bền vững*, Nxb Giáo dục.